

Precíz tanár ur és Professzor ur Naiv az igazoló bizottság előtt

(Szeged, július 14) Szeged közönsége egyre nagyobb érdeklődéssel és figyelemmel kíséri az igazoló bizottságok munkáját. Az egyetemi igazoló bizottság nyilvános tárgyalásainak állandóan nagy hallgatósága van s az ott lejátszódó, gyakran igen érdekes eseteknek és jeleneteknek visszhangja is támad. Az egyetemi igazoló bizottság egyébként igen dekes és komoly munkát végez s határozatai tárgyilagosságok, de szigorúak.

Sajnos, az ugynevezett »szellemi elit« szempontjából igen szomorú tapasztalatokra tesz szert az, aki az egyetemi igazoló bizottságok ülésére ellátogat. Néhány igazolásra kerülő egyetemi tanár bizony olyan magatartást tanúsít, hogy alaposan megtéptázza azt a nimbust, amely az egyetemi professzorok homloka köré fonódott az elmúlt időkben... Csak néhány kiragadott példát említnék, hogy érzékeltessük ennek a szomorú jelenségnek okait:

Kötél, vagy golyó?

A közelmúlt napokban döntött az egyetemi igazoló bizottság — mint arról már megemlékeztünk — Farkas Béla egyetemi tanár ügyében. Farkas Béla professzor ellen az volt a vád, hogy a háza cserepezését végző szakmunkásokat és munkaszolgálatosokat — mint már jelentettük — kommunisáknak nevezte, akik »kötelek érdemelnék«. A professzor emlékezett erre az »incidensre«, de kijelentette, hogy ő — nem kötelek mondott, hanem golyó! A professzor ur, aki a halak hallását felfedezte, precíz ember!

Ugyanilyen »precízitás« nyilvánult meg egy másik kérdéssel kapcsolatban Farkas professzor részéről. Arról volt szó, hogy egyetemi intézetének felszerelését Sopronba menekítette. Itt megtalálták a felszerelést hatalmas ládába csomagolva. A jóindulatú orosz parancsnokság midőn megtudta, hogy a szegedi egyetem felszerelési tárgyairól van szó, nyomban hozzárúgott ahhoz, hogy ezeket a ládákat visszavigyék Szegedre. Csúpan egy ládát bontottak fel, hogy megnézzék: valóban műszerekről és egyéb tudományos felszerelési tárgyairól van-e szó?

A ládában nagy meglepetésre 24 személyes ezüst evőeszközt és különféle aranyékszereket találtak...

— Nem volt 21 személyes, — védekezett a professzor — csak 12 személyes és nem is volt ezüst, csak alpacca...

Szó esett még Farkas Béla volt egyetemi tanár kihallgatása során arról, hogy miért munkaszolgálatosokkal dolgoztatott háza cserepezésénél?

— Nem tudtam, hogy munkaszolgálatosok dolgoznak a tetőn — mondotta ártatlan ábrázattal a professzor.

— Hát mit gondolt a professzor ur, hogy Kalmár egyetemi magántanár, aki enyhén szólva a matematika európai klasszisa, sportból, vagy kedvtelésből, esetleg a professzor ur iránti tiszteletből cserepezi a házát?

A professzor megmaradt amellett, hogy nem tudott arról, hogy Kalmár egyetemi magántanár — munkaszolgálatosként dolgozik nála... Hálából mindenesetre lekomunistázta, aki kötelek, — pardon: golyót érdemel...

Ábrahám professzor ur naivaszerepben

Naivaszerepet vállalt az igazoló bizottság előtt Ábrahám Ambrus egyetemi tanár is. Arról faggatták, miért éppen a Szegedi Új Nemzedék című lapban írt cikkeket a németek bevonulása előtt és után?

— Nem tudtam, hogy a Szegedi Új Nemzedék jobboldali lap... — vallotta.

A Szegedi Új Nemzedék már a németek bejövetele előtt a legva-

dabb uszító cikkeket írta mindenki ellen, aki nem volt németimádó. Már 1941-ben a szerbeket támadta, hogy másról ne is tegyünk említést. De a professzor ur nem tudta, hogy jobboldali beállítottságú lap...

Az igazoló bizottság Ábrahám Ambrus elé tárta egyik cikkét, amely mellett nem más, mint Milotay István háborús uszító zongeményét hozta a lap, a cikk másik oldalán pedig csupán Imrédy Béla egyik beszédét közölték. Amde Ábrahám professzor nem olvasta el ezeket a cikkeket, vagy talán nem is tudta, hogy ki volt Milotay István és Imrédy Béla?

Ezért a naiv tájékozatlanságáért mondotta ki az igazoló bizottság, hogy vezető állásra alkalmatlan...

Két eset van — mondaná Békefi László, aki Dachauban megrongált tüdejét most Davosban repárgatja az amerikai felszabadítócsapatok vezetésének jóvoltából — a professzor urakról kiderült, hogy tudományos felkészültségük mellett egyéb, a nemzetnevelésre rendkívül fontos kérdésekben teljesen tájékozatlanok, vagy: az igazoló bizottságot tekintik olyan naivnak, hogy védekezésüknek ezt a módját szó nélkül elfogadják?

A bizottság legkevésbé sem érdemelte meg részükről ezt a gyanúsítást, mert — például Farkas professzor esetében — a bizottság határozatában kimondotta, hogy a professzor kihallgatása során igyekezett a valóságot elferdíteni...

Professzor urak, több komlyságot!

Hajóépítők - arccal a vasút felé

A vasút ujjaépítéséhez szükséges szerszámok gyártására készül a tápéi hajójavító telep — Tápérol szállították a budapesti hidak vasalkatrészeit, innen kerül majd ki a szegedi új pontonhíd vasszerkezete is

(Szeged, július 14) »Tápé a világ közepe.« Ezt a felfedezést állítólag maguk a tápéiak tették valamikor és még ma is nem csekély önértékeléssel hangoztatják, ami kétségtelenül túlzó színben tünteti fel őket. Am ez a hely jelentőségéből mit sem von le, mert Tápé mindenesetre remek kis falu s van rá alkalom, hogy csakugyan az érdeklődés központjába kerül. Ilyen alkalom például a mostani, amikor a tápéi hajójavító telep révén jelentős tényezőjévé vált az ország ujjaépítésének.

Az épségben maradt hajójavító telep

Szeged híres városa, Tápéval határos, de azért a szegediek közül is csak nagyon kevesen tudják, hogy mi is az a hajójavító telep, milyen munka folyik ott a fűzésekkel és gyümölcslákkal körülvett magas parton. Pedig érdemes oda betekinteni. Különösen most, hogy megindult az ujjaépítés.

A telepet Bozsó Mihály művezető irányítja. 1906-ban alapította az állam a Tiszai és Körösi Kotrások Hajójavító Telepét Tápén, azóta itt dolgozik Bozsó Mihály. Hozzáért munkahelyéhez minden idegszállával. Fia, Bozsó Sándor is a telep szolgálatában áll, ő most a városi iroda vezetője. A régi vezető tavaly ősszel elmenekült Szegedről, a hivatal vezető nélkül maradt, a telep munkásságának bizalma a felsőpariskolát végzett, kitűnően képzett Bozsó Sándort állította a hivatal élére.

— Bizony, úgy maradtunk itt minden nélkül tavaly októberben — mondja Bozsó Mihály —, nem volt se pénzünk, se munkánk. Eleinte kis alkalmi munkákból tengette életét a telep munkássága, volt olyan hét, hogy csak 5 pengő kereset jutott fejenként, de nem széledtünk szét, helyünkön maradtunk, nem engedték elénk harmincadjára kerülni a műhelyeket.

Elbeszéli Bozsó művezető, hogy hamarosan meg is lett aztán kifizetésük és helytállásuk jutalma. A bevonuló orosz katonaság felismerte a telep értékét és elhalmozta rendelésekkel a műhelyeket. Nem beszélve arról, hogy a szegedi hid felállításánál az összes vas-szakmunkákat a telep munkásai végezték, ők gyártották a budapesti hidak és a Tiszán, meg a Dunán egybeült rögtönzött hidak összes vasalkatrészeit is. A munkáslétszámot 120-ra kellett növelni, hogy a megszapordított munkát el tudják látni. Így is csak éjjel-nappali állandó üzem

mellett tudták szállítani a rendeléseket.

Az ujjaépítés szolgálatában

Jelenleg mintegy 40 ember dolgozik a telepen, de a létszámot rövidesen ismét szaporítani kell, mert a tápéi hajójavító teljes erővel bekapcsolódik az ujjaépítésbe. Tápén rendelkezik meg a MÁV azoknak a szerszámoknak a részét, amelyekkel ujjaépítik a szétrombolt magyar vasútvonalakat, mozdonyokat és vagonokat. A MÁV forgalmi, műhely- és pályafenntartási osztálya egyaránt adott rendeléseket a tápéi telepnek és többezerre megy azoknak a szerszámoknak, alkatrészeknek a száma, amelyeket a vasut részére meg kell csinálni.

Száz- és ezerszámra készülnek majd hamarosan az anyakulcsok, a vágók, hévérek a sinemeléshez és egyéb munkákhoz.

Miközben ezeket elbeszéli Bozsó művezető, sorra járjuk a műhelyeket. A kovácműhelyben jelenleg is az ujjaépítésért folyik a munka: a »Lukács Béla« MFTR-gőzös gépalatrészeit javítják, részben pedig teljesen újakat készítenek az elveszettek, szétromboltak helyett. Hatalmas »szíjkalapács« püföli a tüzesre izzított vasat, az esztergarműhelyben dolgoznak a furók, vájják a furatokat a kemény acélba. A gyalupadokon is folyik a munka, gyalulják, csiszolják a finom rézfoglatokat.

Jól felszerelt szerszámműhelye van a telepnek, Varga Bálint szerszámlakatos és egy lakatosárta a műhely személyzete. Varga Bálint különben a telep üzemi bizottságának elnöke. Asztalosműhely egészíti ki a telepet és természetesen a gépház, ahol két öreg, de megbízhatóan működő gőzgép gondoskodik a telep szerszámgépeinek meghajtásáról.

A vasut részére történő szállítások után, vagy még azaz egyidejűleg újabb nagy munka vár a tápéi hajójavítótelepre:

a szegedi vasszerkezetű új pontonhíd vasalkatrészeinek elkészítése.

A rendelést még nem kapták meg, de már jelezték, hogy rövidesen sor kerül rá, sőt nemcsak erre, hanem a Tiszán felállítandó több hasonló hid pontonjait is itt fogják megcsinálni. Bozsó Mihály-nak már erre is készen van a munkaterve: gyorsított iramban kerülnek majd ki a tápéi műhelyekből a hatalmas vaspontonok, amelyekre a hidakat építik.

Nemrég készültek el 10 darab nagy laponton építésével, ezek közül kettőt a Marosban végzendő homokotráshoz használtak fel, nyolc pedig egy szegedi új gyalogkomp megépítésénél kerül felhasználásra. A gyalogkompot a közuti hídnál, a jelenlegi kompjárat helyén fogják hamarosan felállítani. Egy hídszerű építmény lesz ez, de kizárólag gyalogosok számára és úgy lesz megépítve, hogy a hajózást nem akadályozza.

Elsüllyesztett hajók

Végigjárjuk a partot a telep épületei előtt. A sokféle ágazó ujjaépítő munka mellett arra is jut idejük és erejük a műhelyek derék munkásainak, hogy megmaradt hajóállományukat javítsák, építsék. Lent áll az öbölben az egyetlen megmaradt kotróhajó, a »Békés«, amit úgy sikerült megmenteni a visszavonuló németek romboló dühe elől, hogy a Körösben »rejtették«. Három hasonló nagy kotróhajót a kivonuló német csapatok elsüllyesztettek. Erre a sorsra jutott a »Huszár« nevű vontatógőzös is, most csak a »Szabadság« elnevezésű kis gőzös tartozik a telephez, illetve a szegedi folyamőrnökséghez, jelenleg ez is itt horgonyoz, személyzete éppen javítja. Javítás alatt áll a »Szatmár« vontatógőzös is, amelyet a Felsőtiszáról hoztak le még tavaly a tápéi műhelybe.

Uszályok tekintetében is elég rosszul áll a kotrótelep, négy nagy uszályát ugyancsak a németek süllyesztették el, kettő megmaradt, ezek jelenleg is itt vannak a kikötőben. Volt egy uszó emelődaruk, ennek hajótestét beépítették a szegedi pontonhídba. Ha majd a hid rövidesen lebontásra kerül és megkapják az uszótestet, a darut ismét üzembehelyezik.

Igy él, így dolgozik, így küzd az ország ujjaépítéséért a kis hajójavító telep a tápéi Tiszaparton, amely ezelőtt csak a körzetébe tartozó hajók javításával, gondozásával és egyéb szakmájában vágó dolgokkal foglalkozott, most pedig — országot épít. Derék, öntudatos munkásai tudatában is vannak ennek a megnövekedett feladatnak a jelentőségével és ehhez képest fokozták teljesítményüket, fejtik ki munkaerejüket, amely legbiztosabb záloga az ujjaépítés sikerének.

Szász Ferenc

Kétszobás ház köves ut mellett 65.000. Vendéglőmet elcserelem háromszobás magánházzá. Köves uton kétszobás ház elválasztható telekkel 120.000. Bors, Valéria-tér 7.

OPTIKA

foto,
orvosi műszer,
betegápolás

BERDE

Megnyitlik Kárász-u. 14.
július 16-án.